Lietas arhīva Nr. A42-01679-24/15
ECLI:LV:ADRJRIT:2024:0618.A420167924.3.S

Administratīvā rajona tiesa
Rīgas tiesu nams
SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2024. gada 18. jūnijā

Tiesa šādā sastāvā: tiesnese Agnese Patmalniece,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers.A/ (*/pers.A/*) pieteikumu par pienākuma uzlikšanu Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei izskatīt pēc būtības pieteicēja atkārtoto iesniegumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu Latvijas Republikā.

Aprakstošā daļa

[1] Kubas Republikas (turpmāk – Kuba) pilsonis /pers.A/ (*/pers.A/*) 2023. gada 7. jūlijā vērsās Valsts robežsardzē ar iesniegumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu Latvijas Republikā. Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde (turpmāk – pārvalde) ar 2023. gada 29. novembra lēmumu Nr. 1518/PLN/2023 atteica pieteicējam piešķirt bēgļa vai alternatīvo statusu. Ar Administratīvās rajona tiesas 2024. gada 5. aprīļa spriedumu lietā Nr. A420095424 noraidīts pieteicēja pieteikums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu.

[2] Pieteicējs 2024. gada 12. aprīlī atkārtoti Valsts robežsardzei iesniedza iesniegumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu Latvijas Republikā. Atkārtotajā iesniegumā pieteicējs norāda, ka vēlas palikt Latvijā, jo viņa valstī neesot brīvības, viņu visu laiku iztaujājot un kontrolējot policija, viņš tiekot saukts par kontrrevolucionāru un viņam esot bail atgriezties Kubā.

[3] Ar pārvaldes 2024. gada 26. aprīļa lēmumu Nr. 710/PLN/2024 (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) pieteicēja atkārtotais iesniegums atstāts bez izskatīšanas. Lēmumā norādīts, ka pieteicēja patvēruma apsvērumi un individuālie apstākļi jau tika vērtēti gan pārvaldes 2023. gada 29. novembra lēmumā Nr. 1518/PLN/2023, gan Administratīvās rajona tiesas 2024. gada 5. aprīļa spriedumā lietā Nr. A420095424. Pieteicējs nav sniedzis jaunu informāciju par viņa individuālajiem apstākļiem, kas varētu būtiski ietekmēt viņa situāciju Kubā, tāpat pārvaldes rīcībā nav informācijas, ka laikā no 2024. gada 5. aprīļa līdz pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas brīdim situācija Kubā būtu būtiski pasliktinājusies, lai būtu par pamatu vajāšanas vai smaga kaitējuma draudu vērtēšanai pieteicēja lietā. Ir ņemams vērā, ka pieteicējs atkārtoto iesniegumu iesniedza tajā pašā dienā, kad viņš tika iepazīstināts ar Administratīvās rajona tiesas 2024. gada 5. aprīļa spriedumu lietā Nr. A420095424.

[4] Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicēja pieteikums un tā papildinājumi, kuros norādīts, ka atbilstoši Starptautiskā rases, vienlīdzības un cilvēktiesību institūta un ziņu portālā publicētajiem ziņojumiem Kubas valdība sistemātiski pārkāpj Kubā dzīvojošo cilvēku cilvēktiesības, 2024. gada martā Kubā notikuši plaši protesti saistībā ar sarežģīto ekonomisko situāciju valstī, kuru laikā patvaļīgi aizturēti cilvēki, kā arī Kubas varas iestādes pielietojušas vardarbību un represijas pret protesta dalībniekiem. Atgriežoties Kubā, pieteicēju sodīs, jo pieteicējs nav lojāls esošajai politiskajai varai, ko pierāda pieteicēja piedalīšanās protesta akcijās un tai secīga pieteicēja vajāšana. Tāpat pieteicēju aizturēs, jo pieteicējs ir pieprasījis patvērumu citā valstī.

[5] Tiesā saņemtajā rakstveida paskaidrojumā pārvalde pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā norādītajiem argumentiem.

[6] Tiesa, izvērtējot lietas materiālus, atzīst, ka tie ir pietiekami lietas izspriešanai rakstveida procesā, kā arī pieteicējs nav ierobežots papildu paskaidrojumu un pierādījumu iesniegšanā, tāpēc lieta saskaņā ar Patvēruma likuma 49. panta otro daļu tiek izskatīta rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[7] Lietā ir strīds, vai pieteicēja 2024. gada 12. aprīļa atkārtotais iesniegums un pieteikums tiesai, kā arī tā papildinājumi satur tādu informāciju par apstākļu ievērojamām izmaiņām, kas varētu būt par pamatu, lai uzliktu pienākumu pārvaldei atkārtoti izvērtēt pieteicēja patvēruma iesniegumu.

[8] Saskaņā ar Patvēruma likuma 35. panta pirmo daļu persona, attiecībā uz kuru pieņemts galīgais lēmums par atteikumu piešķirt bēgļa vai alternatīvo statusu, ir tiesīga iesniegt Valsts robežsardzei atkārtotu iesniegumu. Personai ir pienākums atkārtotajā iesniegumā norādīt pierādījumus, kas liecina, ka ir ievērojami mainījušies apstākļi, ar kuriem tika pamatots attiecīgais lēmums.

Atbilstoši Patvēruma likuma 30. panta pirmās daļas 4. punktam, lēmumu par iesnieguma atstāšanu bez izskatīšanas pieņem, ja patvēruma meklētājs Latvijas Republikā ir iesniedzis atkārtotu iesniegumu pēc tam, kad pieņemts galīgais lēmums par atteikumu piešķirt bēgļa vai alternatīvo statusu, un tajā nav minēti apstākļi, kas būtu ievērojami mainījušies par labu patvēruma meklētājam un varētu būt par pamatu bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanai.

No minētajām tiesību normām secināms, ka personai gadījumā, ja ir spēkā stājies lēmums par atteikumu piešķirt bēgļa vai alternatīvo statusu, ir tiesības vērsties ar atkārtotu iesniegumu, norādot uz nozīmīgiem apstākļiem (jauniem apsvērumiem vai faktiem), kas ir ievērojami mainījušies no lēmuma pieņemšanas brīža un varētu būt par pamatu bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanai. Ja atkārtotais iesniegums šādu informāciju nesatur, pārvaldei ir

pienākums atkārtoto iesniegumu atstāt bez izskatīšanas.

Tātad Patvēruma likuma 30. panta pirmās daļas 4. punkts pēc savas juridiskās būtības ir pielīdzināms Administratīvā procesa likuma 87. panta pirmās daļas 1., 2. un 4. punktā minētajiem gadījumiem, t.i., procesa uzsākšanai no jauna uz iesnieguma pamata, ja pastāv šādi apstākļi: mainījušies lietas faktiskie apstākļi, kuri bija par pamatu lēmuma pieņemšanai; lietas tiesiskie apstākļi mainījušies adresātam par labu; adresātam kļuvuši zināmi vai pieejami jauni pierādījumi, kas nebija tā rīcībā līdz sākotnējā administratīvā akta izdošanai un kas varētu būt par pamatu adresātam labvēlīga administratīvā akta izdošanai.

Savukārt informācijai par apstākļu ievērojamu jeb nozīmīgu izmaiņu, kas varētu būt par pamatu iesnieguma pieņemšanai izskatīšanai pēc būtības, ir jāsatur norāde uz apstākļiem, kas radušies pēc patvēruma pieteikuma izskatīšanas pēc būtības, vai arī uz jauniem apstākļiem, kuri pastāvēja jau pirms šīs procedūras pabeigšanas, bet kurus pieteikuma iesniedzējs nebija norādījis (*Eiropas Savienības Tiesas 2021. gada 9. septembra sprieduma lietā C–18/20, ECLI:EU:C:2021:710, 37. un 44. punkts*). Tādējādi par nozīmīgiem var tikt atzīti ne tikai tādi apstākļi, kas radušies pēc tam, kad ir pieņemts iestādes galīgais lēmums, bet arī apstākļi, kas ir pastāvējuši lietas izskatīšanas brīdī, bet nebija darīti zināmi iestādei vai tiesai.

Tātad pieteicējam bija pienākums ar atkārtoto iesniegumu pierādīt tieši pieteicēja būtisku individuālo apstākļu maiņu. Turklāt ne katra vispārīgo apstākļu maiņa Kubā var tikt izmantota atkārtotā patvēruma lūguma pamatošanai, bet gan tikai tāda, kas ir būtiska un kas tieši attiecībā uz pieteicēju varētu novest pie atšķirīga novērtējuma, salīdzinot ar sākotnējo lēmumu.

[9] Atkārtotajā iesniegumā par patvēruma piešķiršanu un pieteikuma papildinājumos pieteicējs pēc būtības ir norādījis, ka pieteicēja brīvība Kubā ir ierobežota, ievērojot pieteicēja politisko nostāju. Tāpat pieteicējs ir atsaucies uz aktuālo informāciju par Kubā notiekošajiem protestiem saistībā ar neapmierinātību ar Kubā esošo ekonomisko situāciju.

Tiesa konstatē, ka pieteicēja argumenti par pieteicēja apdraudējumu Kubā tā politiski motivētas vajāšanas dēļ jau ir tikuši vērtēti, izskatot pieteicēja sākotnējo iesniegumu par patvēruma piešķiršanu Latvijas Republikā (*Administratīvās rajona tiesas 2024. gada 5. aprīļa spriedums lietā Nr. A420095424, ECLI:LV:ADRJRIT:2024:0405.A420095424.2.S*). Proti, Administratīvā rajona tiesa minētajā spriedumā konstatēja, ka pieejamā izcelsmes valsts informācija liecina par plašiem politiski motivētas vajāšanas apjomiem, kas izpaužas kā protestētāju aizturēšana un apcietināšana (*sprieduma 8. punkts*). Vienlaikus tiesa konstatēja, ka stāsts, kas ir pieteicēja patvēruma lūguma pamatā, neliecina par Kubā piedzīvotu politiski motivētu vajāšanu, tostarp, atzīstot to par nekonsekventu (*sprieduma 9.2., 9.3. punkts*). Pieteicējs ne atkārtotajā iesniegumā, ne pieteikuma papildinājumos nav norādījis jaunu informāciju par pieteicēja politisko darbību.

Tāpat attiecībā uz Kubā notiekošajiem protestiem saistībā ar neapmierinātību par valstī esošajiem ekonomiskajiem apstākļiem tiesa 2024. gada 5. aprīļa spriedumā lietā Nr. A420095424 konstatēja, ka Kubā jau ilgstoši pastāv slikti ekonomiskie apstākļi, vienlaikus secinot, ka nav konstatējams, ka ekonomiskie pasākumi tieši attiecībā uz pieteicēju būtu tikuši izmantoti viņa politiski motivētai vajāšanai, kā arī, ka pieteicēja ekonomiskie apstākļi Kubā būtu nelabvēlīgāki salīdzinājumā ar citiem Kubas iedzīvotājiem (*sprieduma 9.1. punkts*). Pieteicējs atkārtotajā iesniegumā un pieteikumā tiesai nav sniedzis informāciju, kas būtu pamats secināt pretējo.

Pieteicējs pieteikuma papildinājumos ir arī norādījis, ka, atgriežoties Kubā, viņu aizturēs tikai tādēļ, ka pieteicējs ir pieprasījis patvērumu citā valstī, taču arī minētais arguments jau tika vērtēts Administratīvās rajona tiesas 2024. gada 5. aprīļa spriedumā lietā Nr. A420095424, proti, tiesa neapšaubīja pieteicēja sniegtos piemērus un atsauces uz izcelsmes valsts informācijas avotiem, kas liecina par politisko aktīvistu vajāšanu Kubā, vienlaikus secinot, ka nav pamata šo apdraudējumu attiecināt uz pieteicēju, kura politiskā aktivitāte nav sasniegusi tādu apjomu un intensitāti, lai būtu pamats viņu uzskatīt par apdraudējumu Kubas autoritārajam režīmam (*sprieduma 13.2. punkts*). Tiesai, izvērtējot aktuālo publiski pieejamo izcelsmes valsts informāciju (*Amnesty International. Cuba 2023, pieejams: https://www.amnesty.org/en/location/americas/central-america-and-the-caribbean/cuba/report-cuba/; Freedom in the World 2024. Cuba, pieejams: https://freedomhouse.org/country/cuba/freedom-world/2024*) nav pamata secināt, ka jebkurš Kubas pilsonis pēc atgriešanās varētu tikt pakļauts smagam kaitējumam tikai tādēļ, ka tas ir uzturējies citās valstīs vai pieprasījis patvērumu.

Ievērojot iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka pieteicējs atkārtotajā iesniegumā nav norādījis tādus jaunus apstākļus, kas varētu tikt vērtēti kā ievērojama apstākļu maiņa par labu pieteicējam un tādējādi būt par pamatu bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanai saskaņā ar Patvēruma likumu.

[10] Vienlaikus, pārbaudot informāciju par vispārējo drošības situāciju Kubā, tiesa nekonstatē, ka situācija pieteicēja izcelsmes valstī kopš Administratīvās rajona tiesas 2024. gada 5. aprīļa sprieduma lietā Nr. A420095424 un pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas būtu būtiski mainījusies. Proti, nav konstatējams, ka Kubā norisinātos starptautiski vai iekšēji bruņoti konflikti, kas radītu smagus un individuālus draudus civiliedzīvotāju dzīvībai un veselībai plaši izplatītas vardarbības dēļ (*Human Rights Watch. Cuba, pieejams: https://www.hrw.org/americas/cuba*).

[11] Apkopojot iepriekš minēto, tiesa atzīst pārsūdzēto lēmumu par tiesisku un pamatotu, bet pieteicēja pieteikumu par noraidāmu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251. pantu un 289.?291. pantu un Patvēruma likuma 49. panta sesto daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt /pers.A/ (*/pers.A/*) pieteikumu par pienākuma uzlikšanu Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei izvērtēt pieteicēja atkārtoto iesniegumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesnese A.Patmalniece